

Stanisława Celińska
Życie trudniejsze od scenySuplementy
bez gwarancji bezpieczeństwa

JAK TRUMP ZARABIA NA PREZYDENTURZE

FESTIVAL DE CANNES
NAGRODA ZA NAJLEPSZY SCENARIUSZ

młode matki

REŻYSERIA
JEAN-PIERRE i LUC DARDENNE

NIE MOŻNA ODERWAĆ SIĘ OD EKRANU!

**The
Guardian**

DELIKATNOŚĆ, EMPATIA I MIŁOŚĆ

Indiewire

NAJBARDZIEJ PRZEKONUJĄCY
FILM BRACI DARDENNE!

VARIETY

Kreatywna
Europa
MEDIA

AURORA

W KINACH OD 22 MAJA

Walka Nawrockiego o władzę będzie się zaostrzać

Jerzy Domański
MÓJ PRZEGLĄD

Im dalej od wyborów prezydenckich, tym więcej informacji o działaniach za kulisami kampanii. Największą wagę mają słowa Donalda Trumpa. Prezydent USA przyznał, że bezpośrednio ingerował w polskie wybory na rzecz Nawrockiego: „Pamiętacie, poparłem go, a on wygrał, mimo że był daleko z tyłu”. To nie wszystko. Jeśli amerykański prezydent tak bardzo angażuje się w wybór jednego z kandydatów, podlegli mu urzędnicy robią wszystko, by to stało się faktem. Przyjdzie czas, że dowiemy się, jaka była skala tych ingerencji w nasze wybory. Nie sądzę jednak, by dziś rządzący chcieli coś z tym zrobić. Sporo przecież widzieli i wiedzieli już w czasie kampanii. Nie będą się cieszyli, ale połkną tę kolejną gorzką pigułkę. Podobnie jak opozycja zostawia bez reakcji tak ważną dla państwa sprawę jak suwerenność Polski.

Dla prawicowej opozycji wszystko, co robi Trump, jest akceptowalne. W lizusostwie i poddaństwie wobec Trumpa prezydent Nawrocki i politycy PiS nie mają na świecie konkurencji. Wygląda to tak żenująco, że chyba ktoś im zablokował instynkt patriotyczny. Mocni są w słowach i deklaracjach, a tchórzliwi w czynach. Zobaczymy, i to jeszcze przed wyborami parlamentarnymi, jak wyjdą na tej bezgranicznej miłości do Trumpa. Przecież wszystko, co najgorsze w jego prezydenturze, a jest tego masa, przylepia się do Nawrockiego i PiS. Może

już to rozumieją i czują, że czerwone czapeczki przestały być w Polsce atutem. Zaczynają ich parzyć i ośmieszać. I to coraz bardziej.

A że problemy lubią się mnożyć, to PiS łączy z tą gorszą twarzą Ameryki jeszcze świeży migrant, Zbigniew Ziobro. Wiceprezes PiS najpierw uciekł z Polski na Węgry, a teraz do USA.

Nie pamiętam, by w Europie była partia z takim wiceprezesem jak Ziobro. Mimo licznych afer wciąż pełni on tę funkcję. Taka oto jest wizytówka tej partii. Ziobro kompromituje sobą te dwa słowa, które ma ona w nazwie. Partia Kaczyńskiego od dawna jest karykaturą prawa. A postęпки Ziobry są paniczną ucieczką od sprawiedliwości.

Cel Nawrockiego i polityków, którzy go otaczają, jest najprostszy z prostych. Skrojony na miarę ich możliwości. Prezydent zapowiedział, że zrobi wszystko, by jak najszybciej odsunąć rząd Tuska od władzy. Niewiele z tego wyszło. Mimo paranoi, z jaką realizuje swój plan. Szkodzi ludziom i paraliżuje kolejne obszary działalności państwa. 33 weta, blokada powołań sędziów, ambasadatorów, profesorów itd.

Co dalej? Wygląda na to, że walka Nawrockiego o ponadkonstytucyjną władzę dla siebie będzie się zaostrzać. Ale zwolenników tego stylu będzie ubywać. Oby.

BĄKOWSKI

W NUMERZE

KRAJ

- 8 Kolejna ucieczka wiceprezesa PiS**
Ziobro jak kukułka jajo
- 10 Rady od parady**
Doradcy zaciągają do partii prezydenckiej?
- 13 Nagroda Towarzystwa Przyjaciół Śląska w Warszawie**
- 14 Suplementowa loteria**
Nie wiemy, co tykamy
- 22 Egzaminoza nasza powszednia**
Ósmoklasiści ofiarami wyścigu szczurów
- 24 Bitwa o Chorzów**
Mieszkańcy chcą referendum
- 27 To praca nie dla wszystkich**
– rozmowa z Mateuszem Wawrzeszakiem
- 38 Psi zakładnicy prezydenta**
Czy Nawrocki zawetuje czipowanie zwierząt?
- 40 Pomoc społeczna w pułapce przepisów**
Dla kogo wsparcie?

ZAGRANICA

- 17 Jak Trump zarabia na prezydenturze**
Jeden wielki biznes
- 43 Najpierw język, potem armia**
Korespondencja z Estonii
- 46 Wilczym tropem**
Korespondencja z Niemiec

HISTORIA

- 30 Majowy dramat lewicy**
Piłsudski odsunął endecję od władzy, ale...
- 33 Marszałek z lewicy**
– rozmowa z prof. Michałem Śliwą

KULTURA

- 50 Stanisława Celińska: Podobało się?**
Ujmowała widzów szczerością
- 53 Culturalia**
- 54 Teatr Wielki jeszcze większy, nowocześniejszy i dostępniejszy**
Co w nowym sezonie?
- 66 Miriam Tajcher. The War Next Door**

SPORT

- 56 Polacy fetują zwycięstwa w Europie**
Radości pochodzenia zagranicznego

ZWIERZĘTA

- 58 Zagadkowe owady**
Motyle w symbiozie z mrówkami

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 Jerzy Domański**
Walka Nawrockiego o władzę będzie się zaostrzać
- 21 Jan Widacki**
Brunatniejemy
- 37 Roman Kurkiewicz**
O co wolno zapytać Edelmana?
- 49 Tomasz Jastrun**
Dzik jest dziki
- 61 Wojciech Kuczek**
Fujary i miększyny

46
ZAGRANICA

WILCZYM TROPEM

Korespondencja z Niemiec

50
KULTURA

STANISŁAWA CELIŃSKA: PODOBAŁO SIĘ?

Ujmowała widzów szczerością

58
ZWIERZĘTA

ZAGADKOWE OWADY

Motyle w symbiozie z mrówkami

Projekt okładki: Krzysztof Kettner

f Co zapamiętamy?

Dobre pytanie: jak nie w Unii Europejskiej, to gdzie? Polska na geopolitycznej planszy nie jest graczem, lecz pionkiem. Podobnymi pionkami są inne państwa UE, nawet Niemcy czy Francja. Do tej pory państwa Europy Zachodniej, trzymając się Wielkiego Brata, jakoś funkcjonowały. Ale to się zmienia. Dla Polski też nie ma alternatywy, bo jak nie zjednoczona Europa, to co? Białoruś bis albo zamorska kolonia Stanów Zjednoczonych, Ukraina bis.

Józef Brzozowski

Kiedyś antyunijne środowiska były niszowe i skrajne. Teraz ta głupota rozlewa się na ogół społeczeństwa. Dziwne, że ludzie są tacy głupi i nawet przykład Wielkiej Brytanii nie dał im do myślenia.

Michał Łuksa

Po ponad czterech dekadach spędzonych w UE mam nadzieję, że dokonam w niej swego żywota. Chętnie w Polsce, ale jeśli „narodowi wybranemu” Unii się odechce, zostaną w Berlinie.

Maciek Skool Skulski

✉ Popieram emigrację złodziei

Legalnie dostać się do USA jest bardzo trudno, a US Citizenship and Immigration Services nie popełnia błędów – chyba że musi. Osobiście popieram emigrację z Polski do USA wszystkich złodziei, zwłaszcza tych, którzy parają się polityką. Im będzie tam dobrze, a my się pozbedziemy szkodników. Przy okazji: nie nadużywajmy terminu demokracja w odniesieniu do USA. Tam tak naprawdę rządy sprawują dolary, a zwłaszcza ich większa ilość.

Witold Gintowt-Dziewałtowski

✉ Nie matura, lecz chęć szczerą...

Po lekturze felietonu prof. Widackiego gwoli uzupełnienia dodam, że na YouTube jest kanał „Matura to bzdura”. Materiał jest z jednej strony śmieszny, ale z drugiej przerażający! Polska młodzież nie ma podstawowej, banalnej wręcz wiedzy. Ci ludzie za kilka, kilkanaście lat będą wychowywać swoje potomstwo. I czego je nauczą (nie nauczą)? Jestem już po pięćdziesiątce i chyba cieśzy mnie to, że nie dożyję wnuków obecnej młodzieży.

Marek Kania

f Dajcie ludziom mieszkać

Ponieważ ochrona praw lokatorów przy długoterminowym prywatnym najmie jest doprowadzona do absurdalnych rozmiarów, właściciele mieszkań, którzy czasowo z nich nie korzystają, albo trzymają je puste, albo wynajmują w najmie krótkoterminowym. W efekcie setki tysięcy mieszkań w Polsce stoją puste, a ceny najmu w związku z tym szypują.

Małgorzata Żuber-Zielicz

f Wolność a samowola

Chciałbym, aby w „Przeglądzie” mniej było wojny kulturowej, a więcej publikacji o sprawach społecznych, kwestiach pracowniczych, takich tematów jak w felietonie prof. Szahaja, dla których wciąż warto kupować wasz tygodnik.

Paweł Stawicki

ZDJĘCIE TYGODNIA

Paweł Pawlikowski powrócił do Cannes z nowym filmem „Ojczyzna”. Pokaz wywołał sześciominutową stojącą owację. Na czerwonym dywanie reżyser pojawił się z żoną Małgorzatą Belą. 14 maja 2026 r.

Sejm wybrał **15 sędziów** na członków Krajowej Rady Sądownictwa. 13 sędziów wskazały kluby koalicji rządzącej, a po jednym PiS i Konfederacja.

Pierwsze małżeństwo jedynopłciowe zostało uznane w Polsce. Zrobił to Urząd Stanu Cywilnego w Warszawie zgodnie z wyrokami TSUE i polskich sądów, w tym NSA.

Tendencyjne i bez sensu jest pytanie referendalne zgłoszone przez prezydenta Nawrockiego w sprawie polityki klimatycznej Unii Europejskiej. Jego autor szybko zmierza do referendum z pytaniem o odwołanie prezydenta.

NIK obliczyła wydatki z Funduszu Sprawiedliwości, które za rządów Zbigniewa Ziobry zostały dokonane „niezgodnie z obowiązującym prawem, niegospodarnie i niecelowo”. To 268 mln zł.

O kondycji prokuratury po wyborach w 2023 r. najlepiej świadczy ocena prokuratora krajowego Dariusza Korneluka, że zaledwie 400 z 6 tys. prokuratorów „wykazało się niezależnością i kręgosłupem moralnym”. Dużo więcej ciągle liczy na powrót PiS do władzy.

W marcu 2024 r. weszły w życie przepisy o konfiskacie samochodów pijanym kierowcom. W ciągu 11 miesięcy **zlicytowano 6316 samochodów** na kwotę prawie **27 mln zł. 22,5 mln zł** wpłynęło po orzeczeniach sądowych o przepadku **równowartości pojazdu** (w przypadku współwłasności, leasingu lub wypożyczenia). Do marca 2026 r. zabezpieczono kolejnie 15 206 samochodów.

Przemysław Czarnek jako minister edukacji i nauki w rządzie PiS hojnie wspiera Collegium Humanum, także wtedy, gdy ujawniono przestępstwa byłego rektora. Izba Administracji Skarbowej w Lublinie złożyła w prokuraturze zawiadomienie w sprawie wyludzenia 3,820 mln zł.

Wybrani przez Sejm sędziowie Trybunału Konstytucyjnego **Marcin Dziurda, Agnieszka Korwin-Piotrowska, Krystian Markiewicz i Maciej Taborowski** ciągle nie są dopuszczani do orzekania przez obsadzonego przez PiS na stanowisku prezesa TK Bogdana Świączkowskiego. Nie pomogła nawet decyzja zabezpieczająca, którą wydał Europejski Trybunał Praw Człowieka.

W Krakowie rozdano nagrody dziennikarskie **Małopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej. Złotą Gruszkę** otrzymała **Alicja Molenda (tygodnik „Przełom”), Honorową – Maria Malatyńska, a Zieloną Monika Waluś (Onet.pl)**. Nagroda im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego trafiła do **Małgorzaty Skowrońskiej („Gazeta Wyborcza”)**.

Prezydent Nawrocki ułaskawił Weronikę K., z której fundacja Kai Godek zrobiła ofiarę lekarza ginekologa. Proces sądowy wykazał, że to ona oskarżała i hejtowała lekarza. Zdaniem tego lekarza Fundacja Życie i Rodzina to bojówka, która z Weroniki K. robiła twarz kłamliwej kampanii („Rzeczpospolita”).

58% ojców skorzystało w 2025 r. z urlopu ojcowskiego. Średnio ojcowie przebywali na urlopie rodzicielskim 43 dni, a matki 143 dni.

PRZEBŁYSKI

Całusny oszust

Pomysł na ocieplenie wizerunku znanego oszusta Adama Andruszkiewicza w „Super Expressie” jest równie prostacki jak minister w kancelarii prezydenta Nawrockiego. Ba, żeby tylko minister. Andruszkiewicz to zastępca szefa całej kancelarii. Prokurator Bogucki ma jako prawą rękę osobę z zarzutami udziału w wielkiej operacji fałszowania wyborów samorządowych w 2014 r. Jakże musi cierpieć prokuratorowska dusza Boguckiego. Przecież ile razy spojrzy na Andruszkiewicza, musi widzieć kraty. Korzystając z wolności, dygnitarz z ekipy Nawrockiego poszedł sobie na ustawkę do parku z żoną i dziećmi. Nie przewidział chyba, że ta seria zdjęć wygląda jak pożegnanie z rodziną przed odsiadką.

Opolska, czyli żenada

Karolina Opolska po ogłoszeniu przez wydawnictwo Harde, że wycofują jej skompromitowaną książkę – z przypisami „przypadkowo” zmyślonymi przez AI – postanowiła, że zacznie się użalać na złą jakość debaty wokół książki. Wyzwiskom pod adresem autorki mówimy NIE. Ale Opolskiej też mówimy NIE. Po takiej wpadce przytłapani znikają. Chowają się ze wstydu. Wszyscy, ale nie Opolska, ona postąpiła odwrotnie. I to z takim przytupem, że zasługuje na to, co piszą widzowie TVP Info. Mało kto wśród nich cierpi na amnezję. Pamiętają tę aferę. Zdziwiała ich tupet dyrektora TVP Tomasza Syguta, tego, co go przywieźli w bagażniku. Grabarza telewizji publicznej. Tylko Sygut mógł wymyślić skierowanie Opolskiej do obsługi Sejmu. Opolska na wizji – takie są w telewizji Syguta wartości i zasady.

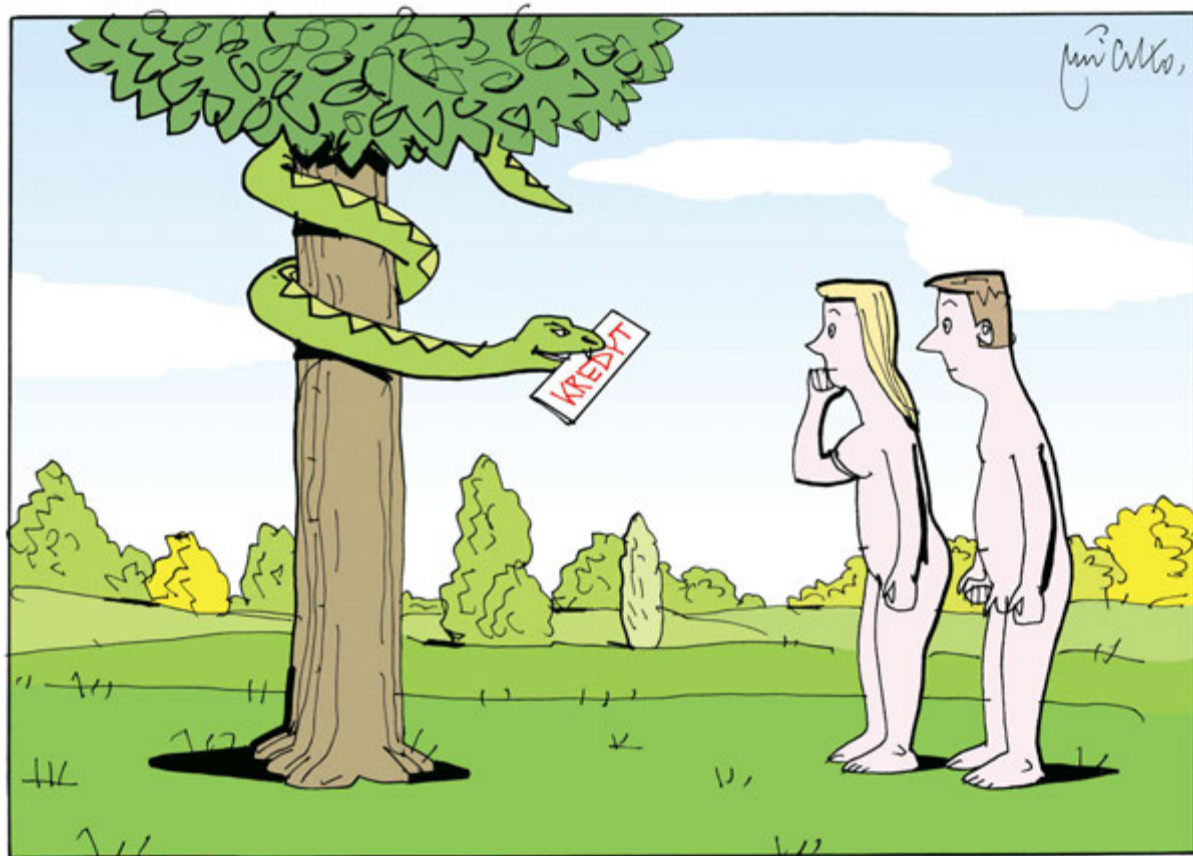
To nie AI jest problemem, ale cudowna zdolność zamiany oszustwa w „nieporozumienie”, a kompromitacji w promocję. Cyrk jedzie dalej, bilety sprzedane.

Katecheta z wyrokiem

Pociąg ks. Pawła D. z diecezji bielsko-żywieckiej do szemranych biznesów sprawił, że kapłan stracił nie tylko posadę dyrektora Muzeum Domu Rodzinnego Jana Pawła II w Wadowicach, ale też prezesurę spółki Anima Media („Fakty po Mitach”). Tak to jest, gdy nie płaci się pracownikom pensji i składek ZUS.

Gdy jednak Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej skazał księdza na karę pozbawienia wolności (w zawieszeniu), zatrudniono go w Zespole Szkół Gastronomiczno-Ekonomicznych w Cieszynie. Złamano tym samym prawo, bo zgodnie z Kartą nauczyciela szkoły nie mogą zatrudniać osób z wyrokami. Wiedziała dyrekcja szkoły. A ksiądz pracował jako katecheta prawie cztery lata. Zarobił ok. 230 tys. zł. Musi je teraz, choć bardzo nie chce, zwrócić. Może pozostali winni też złożyć się na tę kwotę?

PYTANIE | **Gdzie jest więcej intelektualnego fermentu – TYGODNIA** w koalicji czy w opozycji?

PROF. LECH SZCZEGÓŁA,
socjolog, politolog, Uniwersytet Zielonogórski

Życie umysłowe naszych partii owiane jest mgłą tajemnicy. Jeżeli ono w ogóle istnieje, to w roli intelektualistów występują specjaliści od PR. Obie formacje naszego duopolu pogrążone są w kryzysie, szukają nie idei ani strategii, ale wyłącznie taktyki. Oportunista Tusk koncentruje się na wojnie z Pałacem Prezydenckim i pacyfikowaniu rebeliantów. Kaczyński, rezygnując jakiś czas temu z usług profesorów, zaczyna rozumieć, że brak innej „myśli przewodniej” niż krytyka rządu dezintegruje jego obóz i elektorat. W tym sensie na tle swojej martwicy panującej po stronie rządowej opozycja wydaje się fermentować zdecydowanie mocniej. Dziś jest to proces bardziej personalny niż ideowy. Aktorzy gry o tożsamość PiS intensywnie testują tematy, które mogą im dać wewnątrzpartijną przewagę.

PROF. ROBERT ALBERSKI,
politolog, Uniwersytet Wrocławski

Polska polityka nie słynie z intelektualnego fermentu, jednak więcej aktywności widać u władzy – to reguła niezależna od konkretnej formacji będącej u steru. Rządzenie wymusza innowacyjność; sama rutyna nie wystarcza do rozwiązywania pojawiających się problemów. Opozycja jest reaktywna – skupia się na negowaniu działań rządu, rzadko przedstawiając

własne, alternatywne koncepcje programowe. To komfort krytyka, nie potrzeba nazbyt wielkiego wysiłku koncepcyjnego. Nowe idee gasną w trybach maszynki parlamentarnej, gdzie indywidualizm przegrywa z partyjnym schematyzmem. Także eksperci służą częściej celom marketingowym oraz PR-owym niż merytorycznym. Prawdziwego ożywienia brakuje po obu stronach, bo liczą się doraźny przekaz i emocje.

JACEK ŻAKOWSKI,
dziennikarz, publicysta

Intelektualnego fermentu nie widzę ani w koalicji, ani w opozycji. Są oczywiście jednostki podejmujące wysiłek namysłu, ale ich starania nie budzą entuzjazmu liderów po żadnej stronie. Zamiast wizji królują proste gierki: temu przyłożyć, tamtemu podstawić nogę. Brakuje elementarnej refleksji nad państwem. Opiece zdrowotnej beznamiętnie dosypujemy pieniądze, co rujnuje szpitale, debata o oświacie grzęźnie zaś w temacie likwidacji prac domowych. Nawet ugrupowania wyrosłe z ruchów ideowych, takie jak Razem czy Polska 2050, po wejściu do Sejmu tracą swój potencjał. Politycy porzucają narzędzia intelektualne i chwytają za maczugi. To efekt rewolucji antyintelektualnej – odraza do ekspertyzy i merytoryki stała się największym dramatem naszego życia publicznego.

Rozmawiał Maciej Belowski